

Dichter bij de muziek met de Zing & Beleef-cursussen

EN... ZING!

Afgelopen seizoen organiseerde het Concertgebouw voor het eerst **Zing & Beleef-cursussen**: cursisten zongen Bach en Mozart en leerden de muziek van binnenuit kennen.

DOOR AGNES VAN DER HORST > FOTOGRAFIE RONALD KNAPP

De pianoklanken wijzen de weg naar de Pleinfoyer van het Concertgebouw: een mooie lichte ruimte op de eerste verdieping met ramen die uitkijken op het plein. In afwachting van de deelnemers improviseert cursusleider Hans Veldhuizen op de piano. De zon speelt verstoppertje met de automatische zonwering terwijl de cursisten binnendruppelen en gaan zitten. De laatste van de tien lessen *Zing & Beleef Mozart* is begonnen.

EXTRA DUWTJE

De stoelen voor de cursisten staan in koorindeling opgesteld. Voor iedere twee stoelen staat een muziekstandaard met daarop een aria uit *Die Zauberflöte*: 'Der Vogelfänger bin ich ja'. Onzeker ga ik in vredesnaam maar op een altstoel zitten. Mijn zangstembanden zijn al zo lang niet meer

Veel mensen zeggen wel dat ze niet kunnen zingen, maar dat is absoluut niet waar

gebruikt dat ze alleen nog maar knarsende geluiden zullen produceren, vrees ik. Hans Veldhuizen laat de ouverture van *Die Zauberflöte* horen en vertelt onderhoudend over Mozart en het verhaal achter de opera. De anekdote over hoe Mozart zijn vriend en opdrachtgever Schikaneder een loer draaide door tijdens de opera in de coulissen het klokkenspel te bespelen doet iedereen grinniken. Maar dan moet er toch echt gezongen worden en dat mag niet

zomaar gezellig op zijn janboerenfluitjes, nee: vierstemmig, gelijk, op toon en ook nog met goede dictie en expressie. Hans zingt iedere stem zuiver voor, zodat ook de mensen die niet van blad kunnen zingen mee kunnen doen. Zin voor zin wordt de muziek ingestudeerd, eerst de verschillende zangpartijen apart en als dat goed gaat allemaal samen. Het lijkt een wonder, al gauw klinkt het helemaal niet slecht. Na een paar nummers begint er zelfs uit mijn arme keel, die jaren op slot zat, iets te klinken dat heel in de verte op zingen lijkt. De twee cursusuren vliegen om, met interessante informatie over Mozart, met het luisteren naar zijn muziek en het zingen van nog een aantal stukken uit *Die Zauberflöte*, plus nog een Italiaans lied en Mozarts prachtige *Ave verum*. Iedere dirigent laat een koor inzetten door eerst de maat aan te geven en vervolgens uitnodigend de armen te heffen. Hans Veldhuizen doet dat ook, maar zegt daar 'en....zing!' bij. En op de een of andere manier geven die twee eenvoudige woorden je precies dat extra duwtje dat maakt dat je meteen ontzettend je best doet om zo mooi mogelijk te zingen.

VAN SPIJKERBROEK TOT MANTELPAK

De 'zing & belevers' komen uit alle hoeken en gaten van het land, zo blijkt tijdens de koffiepauze. Er zijn er uit Den Haag, Den Bosch en Nijmegen. Ze komen alleen, met een vriend of kennis en er zijn ook een moeder en dochter die samen komen zingen. In deze Mozart-cursus doen maar een paar mannen mee, maar in de reeks *Zing*

geworden van een koor. Kortom, om met een van de cursisten te spreken: 'Het inspireert enorm.'

ZINGEN ALS NOODZAAK

De inspirator in kwestie kijkt aan het eind van deze laatste Mozart-avond, en na het ontvangen van de bedankjes en de bloemen, met voldoening terug op zijn eerste twee *Zing & Beleef*-cursussen. Hoe krijgt hij iedereen zo enthousiast? 'Ik ben een typische schoolmusicus,' legt Hans Veldhuizen bescheiden uit, 'ik kan alles een beetje. Ik ben dirigent, werk als pianist en arrangeur, geef workshops aan leerkrachten en ben muziekdocent. Maar alles wat ik doe richt zich wel steeds op zingen, dat is de rode draad in mijn professie als musicus. Zingen hoort bij het leven, het is een soort noodzaak. Het is leuk en gezond – goed voor je houding en je adem bijvoorbeeld – en je leert je te uiten. Zingen is heel belangrijk. En iedereen kan het. Veel mensen zeggen wel dat ze niet kunnen zingen, maar dat is absoluut niet waar.' Hij heeft nu al zin in de volgende twee *Zing & Beleef*-cursussen: 'Brahms en Händel hebben zoveel prachtige melodieën voor koor geschreven. Daar valt heel veel mee te beleven.'

Zing & Beleef is onderdeel van het participatieprogramma *Tempel zonder Drempel* en wordt mede mogelijk gemaakt door Het Concertgebouw Fonds, VSB Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en Fonds voor Cultuurparticipatie. *Zing & Beleef Händel* start op 13 september 2010; *Zing & Beleef Brahms* start op 17 januari 2011. Beide tiendelige cursussen vinden plaats op de maandagavond van 20.00 tot 22.00 uur. Zie www.concertgebouw.nl/cursusenconcert voor de gedetailleerde informatie.

& *Beleef Bach* was de verdeling evenwichtiger, vertelt iemand die beide cursussen doet. Daar blijken er trouwens meer van te zijn. Het is een heterogene club die op deze cursus is afgekomen. Er zijn mensen in verschillende leeftijdscategorieën en van verschillende leefstijlen. Maar van spijkerbroek tot mantelpak noemen ze allemaal het aanstekelijke enthousiasme van de dirigent en cursusleider als de voornaamste oorzaak van het plezier dat ze hebben in deze *Zing & Beleef Mozart*. 'Het is iedere keer weer een verrassing', zegt een cursiste. 'Er zijn steeds nieuwe stukjes die in een heel korte tijd toch iedere keer weer zo mooi klinken.' 'De opzet is ook zo leuk', zegt een van de jongere deelnemers. 'Je krijgt een mooi beeld van het leven en de muziek van een componist en je zingt zoveel. Ik zat net door mijn map te bladeren: we hebben gedurende deze cursus wel vijftig stukken gezongen! En dan was er ook nog de uitvoering van Mozarts *Requiem* waar we in december heen zijn geweest in de Grote Zaal.' Verschillende deelnemers kregen de smaak zó te pakken dat ze zangles zijn gaan nemen of lid zijn